

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia ... 2005 roku w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień Policji oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach

Na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.1)) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa sposób postępowania policjantów oraz wzory dokumentów stosowanych przy wykonywaniu uprawnień Policji do:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób:
 - a) pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego,
 - b) stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 3) pobierania od osób wycisku ze słuzówki policzków w celu identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe;
- 4) pobierania materiału biologicznego ze włosów ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 5) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 6) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy - także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 7) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej, a także zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek gospodarczych i organizacji społecznych;
- 8) zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy.

§ 2. 1. Policjant, który przystępuje do czynności służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w § 1 pkt 1-3, 5 i 8, jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, podać swój stopień, imię i nazwisko oraz podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej, a policjant nieumundurowany jednocześnie okazać legitymację służbową.

2. Jeżeli policjant nieumundurowany wykonuje czynności dochodzeniowo-śledcze, czynności na polecenie sądu, prokuratora lub organów administracji publicznej albo czynności zatrzymywania osób i przeszukiwania osób lub pomieszczeń, jest obowiązany okazać legitymację służbową w taki sposób, aby osoba, wobec której podejmuje czynność służbową, miała możliwość odczytania i zanotowania nazwiska policjanta oraz numeru i nazwy organu wydającego legitymację.

3. Przy wykonywaniu innych czynności administracyjno-porządkowych policjant nieumundurowany po okazaniu legitymacji służbowej lub znaku identyfikacyjnego umożliwia odczytanie danych, o których mowa w ust. 2, jeżeli tego żąda osoba, wobec której podjęto czynność służbową.

4. Po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1-3 i 5, policjant ustnie informuje osobę, wobec której czynności te podjęto, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tych czynności.

§ 3. 1. Policjant zwraca się pisemnie lub ustnie do osób posiadających wiedzę specjalistyczną o udzielenie pomocy w wykonaniu czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 3-6, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowego rezultatu tych czynności.

2. Jeżeli przedmioty ujawnione w wyniku czynności służbowych, o których mowa w § 1, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, policjant jest obowiązany, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podjąć czynności ochronne, a w szczególności zabezpieczyć miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadomić dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia odpowiednich działań usuwających to niebezpieczeństwo.

Rozdział 2

Legitymowanie osób

§ 4. Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) paszportu;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub serią;

5) oświadczenia osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1 -4.

§ 5. 1. W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe, policjant może, ze względów bezpieczeństwa, żądać opuszczenia pojazdu przez tę osobę oraz inne osoby znajdujące się w pojeździe.

2. W przypadku następującego po sobie legitymowania z tej samej przyczyny kolejnych osób znajdujących się w pobliżu, policjant umundurowany poprzedza legitymowanie czynnościami określonymi w § 2 ust. 1, jedynie na żądanie osób legitymowanych.

§ 6. Policjant może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

§ 7. Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym lub na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) imiona rodziców i nazwisko rodowe, jeżeli jest to niezbędne ze względu na przyczynę legitymowania;
- 3) datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania lub pobytu oraz, w miarę możliwości, numer PESEL;
- 4) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 8. 1. Policjant przy zatrzymywaniu osoby jest obowiązany podjąć wobec niej kolejno następujące czynności:

- 1) określone w § 2 ust. 1;
- 2) sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;
- 3) odebrać broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2
- 4) wylegitymować osobę zatrzymaną,
- 5) poinformować osobę zatrzymaną o zatrzymaniu oraz uprzedzić o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadzić osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której posiadane informacje lub okoliczności faktyczne uzasadniają przypuszczenie, że osoba ta może posiadać broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi, policjant, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem "Policja", a następnie kolejno:

- 1) informuje osobę zatrzymaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego, w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 2) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;
- 3) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
- 5) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

§ 9. 1. Policjant jest obowiązany udzielić, w granicach dostępnych środków, pierwszej pomocy medycznej osobie zatrzymanej, która ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność.

2. Osobie zatrzymanej należy zapewnić także badanie lekarskie w sytuacji, o której mowa w ust. 1, oraz w przypadku:

- 1) żądania przez osobę zatrzymaną niezwłocznego zbadania przez lekarza;
- 2) oświadczenia osoby zatrzymanej, że cierpi ona na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby życiu lub zdrowiu;
- 3) gdy z posiadanych przez Policję informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osoba zatrzymana jest chora zakaźnie;
- 4) zatrzymania kobiety w widocznej ciąży lub gdy zatrzymana oświadczy, że jest w ciąży.

§ 10. 1. Po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji policjant wykonuje kolejno następujące czynności:

- 1) poucza osobę zatrzymaną z powodu stworzenia w sposób oczywisty bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego lub mienia, o prawie do wniesienia, w terminie 7 dni, zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zatrzymania, oraz żądania:
 - a) umożliwienia wypowiedzenia się co do przyczyn zatrzymania,
 - b) zawiadomienia o zatrzymaniu wskazanej osoby najbliższej oraz pracodawcy, uczelni lub szkoły, a także dowódcy, jeżeli osoba zatrzymana jest żołnierzem,
 - c) umożliwienia nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośredniej z nim rozmowy w obecności policjanta,
 - d) umożliwienia nawiązania w dostępnej formie kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, jeżeli osoba zatrzymana jest cudzoziemcem;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;
- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania, za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli tego żądała osoba zatrzymana ;

- 6) powiadamia o zatrzymaniu drogą telefoniczną lub teleinformatyczną miejscowo właściwego prokuratora, jeżeli zatrzymanie nastąpiło w przypadku określonym w przepisach Kodeksu postępowania karnego.
2. Czynności wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 5 nie wykonuje się w odniesieniu do osób zatrzymanych pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu, opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego.
3. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 wykonuje się po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.
4. Wzór protokołu zatrzymania osoby określa załącznik nr 1 do rozporządzenia

§ 11. Zażalenie na zatrzymanie wniesione przez osobę zatrzymaną niezwłocznie przekazuje się właściwemu dla miejsca zatrzymania sądowi rejonowemu, wraz z kopią protokołu zatrzymania oraz materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 12. Osobę zatrzymaną umieszcza się w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej Policji przeznaczonym dla osób zatrzymanych, z tym, że osobę, o której mowa w § 1 pkt 2 lit. a, jedynie na czas trwania przeszkody uniemożliwiającej doprowadzenie do aresztu śledczego lub zakładu karnego, stosownie do art. 253 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.2)).

Rozdział 4

Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków oraz pobieranie materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości

§ 13. 1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób lub materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera się przy użyciu przeznaczonych specjalnie do tych celów pakietów kryminalistycznych, oznakowanych indywidualnym kodem kreskowym.

2. Z pobrania od osób wymazu ze śluzówki policzków policjant sporządza protokół według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia

3. Z pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Wymaz pobrany od osób ze śluzówki policzków lub materiał biologiczny pobrany ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości umieszcza się w pojemniku oznaczonym tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

5. Protokoły, o których mowa w ust. 2 i 3, oznacza się tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

§ 14. 1. Pobrania, o którym mowa w § 13 ust. 1, dokonuje policjant przeszkolony w tym zakresie albo na pisemny lub ustny wniosek policjanta uprawniony pracownik służby zdrowia względnie instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzenia badań genetycznych.

2. W przypadku zastosowania środków przymusu bezpośredniego wobec osoby w celu pobrania wymazu ze śluzówki policzków, fakt ten odnotowuje się w protokole pobrania wymazu.

§ 15. 1. Policjant prowadzący czynności służbowe w sprawie identyfikacji zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości jest obowiązany podjąć czynności zmierzające do pobrania ze zwłok materiału biologicznego w postaci próbek z tkanek.

2. Próbkę z tkanek ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera w obecności policjanta uprawniony pracownik służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzenia badań genetycznych.

3. Policjant może w przypadkach niecierpiących zwłoki pobrać ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości próbkę z tkanek w postaci cebulek włosów, jeżeli został przeszkolony w tym zakresie.

Rozdział 5

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagaży i sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego

§ 16. 1. Policjant przy przeprowadzaniu kontroli osobistej wykonuje kolejno następujące czynności:

- 1) określone w § 2 ust. 1;

- 2) sprawdza zawartość odzieży osoby kontrolowanej i przedmioty, które znajdują się na jej ciele, nie odsłaniając przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
- 3) sprawdza zawartość podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana.;
- 4) odbiera osobie kontrolowanej posiadaną broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;
- 5) legitymuje osobę kontrolowaną.

2. Kontrolę osobistą powinien przeprowadzać w miarę możliwości policjant tej samej płci, co osoba kontrolowana.

3. Osoba, która ma być poddana kontroli osobistej, może żądać obecności przy tej czynności osoby wskazanej przez siebie. Policjant spełnia takie żądanie, jeżeli nie utrudni to lub nie uniemożliwi przeprowadzenia kontroli osobistej.

4. Policjant może przybrać do obecności przy kontroli osobistej osobę trzecią, jeżeli uzna to za konieczne dla uzyskania właściwego rezultatu kontroli.

§ 17. 1. Policjant przegląda zawartość bagażu lub sprawdza ładunek znajdujący się w portach, na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, wodnego i powietrznego obecności posiadacza bagażu lub ładunku albo przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

2. Policjant przegląda zawartość bagażu lub sprawdza ładunek przyjęty do przewozu wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

3. W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności osób, o których mowa w ust. 1 i 2, policjant może przejrzeć zawartość bagażu lub sprawdzić ładunek bez ich obecności, jeżeli z posiadanych informacji wynika, że zwłoka może spowodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia lub gdy istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie albo podlegających zajęciu w postępowaniu karnym.

§ 18. 1. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 16 i 17, w notatniku służbowym, określając datę, czas, miejsce i przyczynę przeprowadzenia czynności, dane dotyczące osób objętych czynnościami oraz w nich uczestniczących, a także rodzaj i wynik czynności.

2. Na żądanie osoby poddanej kontroli osobistej albo przedstawiciela właściciela, przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego policjant sporządza protokół z przeprowadzonych czynności, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku zdarzeń w miejscach publicznych

§ 19. Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku zdarzeń w miejscach publicznych następuje planowo lub doraźnie w sposób:

- 1) bezpośredni - w przypadku obecności policjantów w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu i dźwięku zdarzeń;
- 2) zdalny - przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz i dźwięk zdarzeń na odległość;
- 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

§ 20. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 19, stosownie do okoliczności i wyników obserwacji oraz dyspozycji podmiotu decydującego o podjęciu obserwacji w notatniku służbowym, notatce służbowej, notatce urzędowej, komunikacie, meldunku lub na odpowiednim nośniku technicznym, określając miejsce i czas ich rozpoczęcia i

zakończenia oraz rodzaj użytych środków technicznych.

Rozdział 7

Żądanie niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc

§ 21. 1. Policjant uzyskuje niezbędną pomoc od instytucji państwowych, organów administracji publicznej oraz jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej, zgłaszając żądanie udzielenia pomocy do osób pełniących funkcje tych organów lub kierowników tych instytucji i organizacji albo innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami udzielenia żądanej pomocy.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, jest zgłaszane w formie doręzonego lub przekazanego drogą elektroniczną wystąpienia właściwego organu Policji lub policjanta działającego z upoważnienia tego organu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, może być zgłoszone ustnie przez każdego policjanta potrzebującego niezbędnej pomocy:

1) w sytuacjach niecierpiących zwłoki, a zwłaszcza w przypadku wykonywania przez policjanta czynności służbowych w celu ratowania życia, zdrowia i wolności człowieka albo ochrony mienia oraz w trakcie pościgu na sprawcą czynu zabronionego zagrożonego karą;

2) jeżeli policjant wykonuje czynności służbowe na pisemne polecenie sądu, prokuratora lub organów administracji publicznej.

§ 22. 1. Wystąpienie, o którym mowa w § 21 ust. 2, powinno zawierać powołanie podstawy prawnej żądania, określenie rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy, wskazanie policjanta korzystającego z pomocy oraz pouczenie o odpowiedzialności karnej funkcjonariusza publicznego w razie niedopełnienia obowiązku udzielenia pomocy.

2. Policjant zgłaszający ustne żądanie udzielenia niezbędnej pomocy powiadamia osobę, do której zgłasza żądanie, o działaniu w sytuacji niecierpiącej zwłoki albo na polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej oraz przekazuje tej osobie informacje określone w ust. 1, a także poucza o odpowiedzialności karnej w razie nieudzielenia pomocy człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

§ 23. 1. Policjant uzyskuje niezbędną pomoc od jednostek gospodarczych innych niż wymienione w § 21 ust. 1 lub od organizacji społecznych, zwracając się o taką pomoc do osób pełniących funkcje kierowników w tych jednostkach lub członków zarządu w organizacjach społecznych albo do innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami udzielenia żądanej pomocy.

2. W zakresie formy zwracania się o pomoc, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 21 ust. 2 i § 22.

§ 24. W nagłych wypadkach i w razie konieczności uzyskania doraźnej pomocy od osoby fizycznej policjant zwraca się do osoby, która takiej pomocy może udzielić, wyłącznie ustnie, powiadamiając o działaniu w nagłym wypadku oraz przekazując informacje i pouczenie, o którym mowa w § 20 ust. 2.

§ 25. 1. W przypadku wykonywania niejawnych czynności służbowych policjant informuje każdą osobę udzielającą pomocy w ramach tych czynności, o obowiązku zachowania w tajemnicy faktu udzielenia pomocy i wszelkich szczegółów z tym związanych oraz uprzedza o odpowiedzialności karnej w razie nieuprawnionego ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę państwową lub służbową; pobierając na tę okoliczność pisemne oświadczenie, jeśli pozwalają na to okoliczności wykonywania czynności służbowych.

2. Po zakończeniu czynności służbowych policjant przekazuje bezpośredniemu przełożonemu, w formie raportu, informację o wystąpieniu z żądaniem lub zwróceniu się o udzielenie pomocy, jej zakresie i rodzaju oraz o osobach udzielających lub odmawiających udzielenia pomocy.

§ 26. 1. Policjant jest obowiązany, z zastrzeżeniem ust. 3, wydać pisemne pokwitowanie na użyzione w ramach pomocy rzeczy lub dokumenty.

2. Pokwitowanie powinno zawierać:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta oraz jego numer identyfikacyjny, a także określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę przejęcia rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu;
- 4) opis rzeczy lub dokumentu z uwzględnieniem ewentualnych uszkodzeń, a w odniesieniu do pojazdu - z podaniem marki, numeru rejestracyjnego, ilości paliwa w zbiorniku oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) pouczenie o prawie do odszkodowania z tytułu uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy lub dokumentu oraz określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 6) podpis policjanta oraz właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu albo innej osoby upoważnionej do dysponowania rzeczą lub dokumentem.

3. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności w celu ratowania życia i zdrowia ludzkiego lub mienia albo prowadzenia pościgu za sprawcą czynu karalnego, policjant może odstąpić od wydania pisemnego pokwitowania i ustnie poinformować właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu o danych określonych w ust. 2 pkt 1 i 5.

4. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu albo w sytuacji, o której mowa w ust. 3, policjant jest obowiązany zwrócić rzecz lub dokument niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowych albo po ustaniu potrzeby dalszego korzystania z rzeczy lub dokumentu.

§ 27. 1. Zwrot rzeczy lub dokumentu odbywa się protokolarnie w terminie i miejscu uzgodnionym z właścicielem (posiadaczem).

2. Protokół zwrotu rzeczy lub dokumentu powinien zawierać:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta dokonującego zwrotu oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela (posiadacza) albo osoby upoważnionej do odbioru rzeczy lub dokumentu;
- 4) opis stanu rzeczy lub dokumentu przed i po użyciu przez policjanta, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń powstałych w trakcie użycia, a w odniesieniu do pojazdu - z podaniem marki, numeru rejestracyjnego, szacunkowej ilości paliwa oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie odbieranej rzeczy lub dokumentu;
- 6) podpisy policjanta dokonującego zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

3. W razie zgłoszenia przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 3, zastrzeżeń co do określonych w protokole danych dotyczących stopnia uszkodzenia albo zużycia rzeczy lub dokumentu, jednostka organizacyjna Policji dokonująca zwrotu może powołać rzeczoznawcę w celu rozpatrzenia zgłoszonych zastrzeżeń.

§ 28. 1. Rzeczy lub dokumenty nie odebrane przez właściciela (posiadacza) w uzgodnionym terminie przechowuje się w

depozycie właściwej jednostki organizacyjnej Policji i likwiduje w sposób określony odrębnymi przepisami o likwidacji nie podjętych depozytów i nie odebranych rzeczy.

2. Zasady i tryb przyznawania świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie utraty życia lub poniesienia uszczerbku na zdrowiu albo szkody w mieniu w czasie udzielania lub w związku z udzielaniem policjantowi pomocy regulują odrębne przepisy.

Rozdział 8

Przepis końcowy

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2005r.3).

Prezes Rady Ministrów

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 171, poz. 1800, Nr 179, poz. 1842, Nr 210, poz. 2135, Nr 273, poz. 2703 i Nr 277, poz. 2742 oraz z 2005r. Nr 10, poz. 70.

2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380, i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703.

3) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utracą moc:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2005r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień Policji oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. Nr 25, poz. 204),

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 1996r. w sprawie szczegółowego trybu korzystania przez policjantów z pomocy instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, jednostek gospodarczych i organizacji społecznych oraz osób (Dz. U. Nr 107, poz. 501), zachowane w mocy na podstawie art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 70).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 15 ust. 8 ustawy o Policji, w brzmieniu nadanym temu przepisowi w art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 70).

Przepisy projektowanego rozporządzenia odtwarzają - z niezbędnymi korektami lub uzupełnieniami - rozwiązania przyjęte w obowiązujących rozporządzeniach Rady Ministrów:

- z dnia 8 lutego 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień Policji oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. Nr 70, poz. 409),
- z dnia 13 sierpnia 1996 r. w sprawie szczegółowego trybu korzystania przez policjantów z pomocy instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, jednostek gospodarczych i organizacji społecznych oraz osób. (Dz. U. Nr 107, poz. 501)

Te niezbędne korekty i uzupełnienia polegają na:

- 1) w § 1 - rozszerzeniu zakresu przedmiotowego rozporządzenia, co jest konsekwencją inkorporacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 1996r.;

- 2) w § 2 ust. 2 i 3 - doprecyzowaniu sposobu postępowania policjanta nieumundurowanego, wykonującego niektóre czynności służbowe, zgodnie z mającymi tu zastosowanie unormowaniami zawartymi w art. 61 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji;
- 3) w § 2 ust. 4 - doprecyzowaniu sposobu informowania osoby, wobec której policjant podjął czynność służbową, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tych czynności;
- 4) w § 3 ust. 2. - określeniu, jakie konkretnie czynności ochronne powinien podjąć policjant w celu usunięcia niebezpiecznych przedmiotów ujawnionych w wyniku czynności służbowych;
- 5) w § 4 - skreśleniu pkt. 6 z uwagi na to, że ustalanie tożsamości na podstawie telefonicznego lub osobistego porozumienia się z osobą wskazaną przez osobę legitymowaną, praktycznie nie jest wykorzystywane, a taki sposób ustalania tożsamości może wywoływać negatywne skutki ze względu na znaczne ryzyko wprowadzenia w błąd legitymującego policjanta;
- 6) w § 5 ust. 2. - określeniu zgodnie z realiami interwencji policyjnych sposobu wykonywania czynności wynikających z § 2 ust 1, w przypadku potrzeby legitymowania wielu osób w tym samym miejscu i z tej samej przyczyny;
- 7) w § 7 - rozszerzeniu zakresu danych osobowych przetwarzanych przez policjantów w związku z legitymowaniem o nazwisko rodowe i imiona rodziców.;
- 8) w § 8 w ust. 2 - zmianie zalecanej kolejności czynności policjanta w przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi. Policjant, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem "Policja", a następnie informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom. Następną czynnością policjanta będzie sprawdzenie, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia. Zmiana kolejności czynności umożliwi policjantom dokonywanie sprawdzeń po ewentualnym założeniu takiej osobie kajdanek;
- 9) w § 9 ust. 2 pkt 4 - rozszerzeniu zapisu o sformułowanie "w widocznej ciąży lub gdy zatrzymana oświadczy, że jest w ciąży", bowiem poprzedni zapis mógł prowadzić do jego nieprzestrzegania przez policjantów, spowodowanego brakiem świadomości co do rzeczywistego stanu zatrzymanej kobiety;
- 10) w § 10 ust. 1 pkt 6 - określeniu sposobu powiadamiania prokuratora oraz przyporządkowaniu obowiązku bezzwłocznego powiadomienia do zatrzymań wynikających z kodeksu postępowania karnego;
- 11) w § 16 - połączeniu dotychczasowych §§ 16 i 17. Taka zmiana jest spowodowana tym, że przepisy te dotyczą poszczególnych aspektów tej samej czynności;
- 12) w § 21 - wskazaniu podmiotów ustawowo zobowiązanych do udzielania policjantom pomocy oraz formy, w jakiej właściwy organ Policji lub upoważniony policjant powinien zwracać się z żądaniem o udzielenie pomocy; a także określeniu sytuacji uzasadniających wystąpienie o udzielenie pomocy do określonych podmiotów;
- 13) w § 22 - określeniu wymogów formalnych, jakie powinno spełniać wystąpienie o udzielenie pomocy lub ustne żądanie udzielenia niezbędnej pomocy, z uwzględnieniem pouczenia o odpowiedzialności w przypadku nieuzasadnionej odmowy udzielenia pomocy;
- 14) w § 28 - określeniu sposobu postępowania policjantów w przypadkach, gdy rzeczy lub dokumenty nie zostały odebrane przez właściciela (posiadacza) w uzgodnionym terminie. Po upływie ustalonego w powszechnie obowiązujących przepisach okresu przechowywania tych rzeczy lub dokumentów, powinny być one likwidowane jako niepodjęte depozyty i nieodebrane rzeczy.

Ocena skutków projektowanej regulacji:

1. Projektowana regulacja będzie miała korzystny wpływ na skuteczność wykonywania przez Policję ustawowych zadań.
2. Projekt był konsultowany w Policji oraz został umieszczony na stronie internetowej MSWiA.
3. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje wzrostu wydatków w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego.
4. Projektowana regulacja nie będzie miała negatywnego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów. Poprawa skuteczności wykonywania przez Policję zadań ustawowych będzie natomiast korzystną przesłanką rozwoju gospodarczego.
5. Zakres projektowanych zmian nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.